

Отримано: 28 лютого 2019 р.

Прорецензовано: 7 березня 2019 р.

Прийнято до друку: 11 березня 2019 р.

e-mail: suhlv1974@gmail.com

DOI: 10.25264/2519-2558-2019-5(73)-99-102

Суховецька Л. В. Прецедентна історична ситуація як інструмент актуалізації спонукальної інтенції англійськомовного електорату. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 5(73), березень. С. 99–102.

УДК 811.111:81'42

Суховецька Людмила Валентинівна,
Кандидат філологічних наук, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ»

ПРЕЦЕДЕНТНА ІСТОРИЧНА СИТУАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТУАЛІЗАЦІЇ СПОНУКАЛЬНОЇ ІНТЕНЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО ЕЛЕКТОРАТУ

У статті було схарактеризовано сутнісні ознаки поняття «прецедентний феномен», ідентифіковано прецедентну історичну ситуацію в системі прецедентних феноменів, надано її дефініцію, продемонстровано на прикладах, як знання про різні прецедентні історичні ситуації впливає на реалізацію спонукальної інтенції мовця. Визначено, що до корпусу історичних подій, які сприяють утіленню спонукання, належать революції, воєнні конфлікти та способи їх залагодження, рішення авторитетних історичних осіб. Установлено, що основними типами мовленнєвих актів, якими репрезентовано спонукальну інтенцію на тлі прецедентної історичної ситуації, постають застереження, вимога, погроза, заборона та рекомендація.

Ключові слова: прецедентний феномен, прецедентна історична ситуація, спонукальна інтенція, застереження, заборона, рекомендація, вимога, погроза.

Liudmyla Sukhovetska,
Candidate of Philological Sciences, Horlivka Institute of Foreign Languages SHEE «DSPU»

PRECEDENT HISTORICAL SITUATION AS A WAY TO ACTUALIZE INCENTIVE INTENTION OF THE ENGLISH SPEAKING ELECTORATE

The article considers precedence phenomenon in the political discourse of the British and American electorate. After regarding all the possible forms of that phenomenon the author draws attention to the fact that they fall into verbal and non-verbal groups. Amidst the non-verbal group it is possible to single out precedent situation, which is narrowed up to and defined as the precedent historic situation. The examples analyzed in the paper by the researcher demonstrate that a precedent historical situation being of extra-lingual nature itself gets verbalized in speech with the purpose to form incentive intention. The researcher determines that history of society represents a powerful source for the semantic filling of the phenomenon of precedence. The bulk of historical events relevant to achieve incentive communicative aim in a political discourse is represented by wars, revolutions, territorial and ideological conflicts, ways of solution of those conflicts, effective decisions of well-known historical personalities and role models of different states. Putting his knowledge of different precedent historical situations into words helps the speaker to persuade the addressee to realize or keep away from realization of some actions. The basic speech acts shaped around the precedent historic situation and realizing incentive intention are warning, demand, threat, prohibition, recommendation.

Key words: precedence phenomenon, precedent historical situation, incentive intention, warning, prohibition, recommendation, demand, threat.

Постановка проблеми. Дослідження системи прецедентних феноменів (*надалі – ПФ*) знаходиться у соціолінгвальній площині – області лінгвістики, що виникла на перетині лінгвістики та соціології і досліджує те, як історія та культура народу виявляють себе в мові. Усі фонові знання про країну досліджуваної мови, культуру, психологію, історію та менталітет її народу утворюють підводний прошарок «айсбергу» мови [2, с. 104], який завжди впливає на формування дискурсу. Арсенал прецедентних феноменів є найяскравішим проявом національної самобутності мови та взаємозалежності умов існування народу, його культури, історії, мови та ментальності, найкращим прикладом зв'язку між мовою та суспільством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури свідчить про те, що використання такого семантично невизначеного терміну, як «феномен» надає прецедентності «парасольковий» характер [7, с. 273], за якою ховаються різноманітні вербалізовані та невербалізовані сутності. 3-посеред головних типів ПФ виділяють прецедентний текст, прецедентний культурний знак, прецедентне ім'я, прецедентне висловлення, прецедентну ситуацію. Прецедентні оніми як знак-символ певних якостей, подій, доль, досліджувалися на матеріалі різних типів дискурсу [6; 7; 12]. Приділяли увагу аналізу складу джерел прецедентних текстів, актуалізацію яких називають «текстовими ремінісценціями» і, які інколи розглядають з позиції проблеми інтертекстуальності [3; 8; 9]. Одним із актуальних способів реалізації ПФ в мові є вживання алюзії. Релевантним нашому дослідженню є аналіз історичної алюзії в англійськомовному медіадискурсі, під якою розуміють посилання чи натяк на певну історичну подію, факт, історичний документ тощо [10, с. 554].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Одним із різновидів системи ПФ постає прецедентна ситуація. Її тлумачать як «еталонну», «ідеальну» ситуацію, що колись відбувалась в реальній дійсності, пов'язана з набором конотацій, диференційні ознаки якої добре відомі представникам певного ментально-лінгвального комплексу, входять до їхньої когнітивної бази [6, с. 34]. Разом із тим прецедентну ситуацію вважають не вербальним феноменом, а лише вербалізованим, через що її дослідження не отримало належної уваги з боку лінгвістів, хоча вплив її як позалінгвального чинника на формування дискурсу є очевидним. Крім того, ідентифікація саме прецедентної історичної ситуації (*надалі ПІС*) взагалі не спостерігалась у наукових розвідках, тому **актуальність** розвідки зумовлено невизначеністю статусу прецедентної ситуації; міцним взаємозв'язком між мовою та історією суспільства; неможливістю розпізнати інтенцію мовця за умов відсутності знань про значущі історичні події.

Формулювання цілей статті. Мета статті – проаналізувати функціонування ПІС в мовленні англійськомовного електорату з погляду її впливу на реалізацію спонукальної інтенції. Постає мета передбачає розв'язання таких **завдань**: розглянути й схарактеризувати основні ознаки ПФ; ідентифікувати ПІС та встановити співвідношення між нею та прецедент-

ним іменем; продемонструвати на прикладах, як ПІС впливає на реалізацію спонукальної інтенції прескриптора; визначити типи мовленнєвих актів, якими репрезентується спонукальна інтенція, сформована на підставі ПІС. **Об'єктом** дослідження є висловлення у мовленні англійськомовного електорату, що містять вербально-представлені прецедентні історичні ситуації, **предметом** – типи мовленнєвих актів, що реалізують спонукальний потенціал прецедентної історичної ситуації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Будь-який аспект предметно-пізнавальної діяльності сучасного суспільства спирається на величезний досвід попередніх цивілізацій, значущим складником якого є сукупність прецедентів. Під прецедентом розуміють: 1) випадок, що мав місце раніше й слугує прикладом або виправданням для наступних випадків подібного роду; 2) вирок суду щодо конкретної справи, обґрунтування якого вважається правилом, обов'язковим для інших судів при вирішенні аналогічних справ [11, с.1068]. На підставі чого можна зробити висновок щодо зразкового характеру прецеденту, його здатності служити еталоном, прикладом для наслідування. Прецедент має імперативні властивості, на його основі варто моделювати подальші дії.

Дослідники підкреслюють, що в сучасній лінгвістиці розуміння прецедентних феноменів тісно пов'язане з уявленням про них як про одиниці, значною мірою “насичені” культурною інформацією, що національно детермінують культурний простір і здатні виконувати функцію “мови” культури” [5, с. 30].

Система прецедентних феноменів є сукупністю інструментів трансляції “культурної пам'яті” нації від одного покоління до іншого, тобто ПФ забезпечують культурну континуальність в діяхронії. Одночасно вони об'єднують суспільство навколо його культурних цінностей і моральних ідеалів, постають як етичні еталони нації, фіксують оцінку її реальності [6, с.12].

В основу прецедентного явища покладено спільність когнітивних структур певної спільноти, яка утворюється внаслідок перегляду, читання однакових книг, п'єс, телепрограм, фільмів, новин та обговорення суспільно-політичних подій у процесі соціологізації особистості. Прецедентний феномен є тим стимулом, що активує у свідомості мовного колективу потрібні асоціації, відтворює концепти прецедентних текстів [1, с. 124; 7, с. 274; 4, с. 22]. Знання прецедентних феноменів є показником приналежності індивіда до певної культури, а незнання їх є передумовою відчуження від відповідної культури [9].

Отже, прецедентні феномени постають важливим складником національної картини світу, частиною “когнітивної бази”, якою володіє більшість носіїв того чи іншого національно-культурного менталітету, маркером лінвокультурної компетентності мовця. Вони є національно-детермінованими, належать до фонду обов'язкових знань і мінімізованих уявлень тієї чи тієї етно-лінвокультурної спільноти. Завдяки ним народна свідомість створює стереотипи дійсності, надає їй оцінку, зберігає духовні, історико-культурні надбання й цінності попередніх поколінь суспільства, формує та розвиває національну картину світу.

Хоча прецедентні тексти та прецедентні ситуації актуалізуються в мовленні, деякі науковці підкреслюють, що вони не є вербальними феноменами, тобто вони не мають власної мовної репрезентації, належать когнітивному плану, а апелювання до них здійснюється через одиниці інших рівнів, у тому числі й через прецедентне ім'я. З огляду на це вважаємо за необхідне уточнити поняття **прецедентної історичної ситуації** в контексті лінгвістики. Під нею розуміємо вербально представлене нагадування про пізнавально-та інформативно значущу історичну подію, особу, факт, документ, що сприяє формуванню спонукальної прагматичної настанови адресанта. У дискурсі вона актуалізується або через короткий опис ПІС або в алюзійний спосіб (вибудовується навколо ядра у вигляді прецедентного імені, яке може вживатися як метафорично так і неметафорично).

Активізація прецедентних ситуацій неначе проводить паралель між фактом об'єктивної дійсності та фактом, зафіксованим в історично-культурному просторі суспільства. Ресурсом утворення прецедентних ситуацій постає концептосфера суспільно-політичних історичних явищ та подій. Це такі ситуації з історії людства, що добре відомі національно-культурній спільноті, згадування яких викликає аналогічні асоціації як у свідомості відправника повідомлення, так і його інтерпретатора.

Як засвідчує наше дослідження, прецедентні ситуації, активовані мовцем під час реалізації ілюкції **застереження**, здебільшого марковані знаком “мінус”, і тому радше нагадують суспільству не про здобутки, а про помилки минулого, яких потрібно уникнути в майбутньому. Наприклад:

Everybody wants change. The Germans voted for change when they elected Hitler in 1933. The Russians wanted change when they toppled the czar in 1917. Both got plenty of change, just not positive change. Someone needs to level with the American people that the current situation is about as good as it is likely to be for some time and that almost any attempt by government to fix things will likely make the situation even worse [13].

У цьому прикладі автор згадує переломні події в країнах Германії та Росії, зокрема, обрання на демократичних виборах Гітлера та повалення російського царя у 1917 році. Здебільшого у свідомості світової спільноти негативні наслідки таких подій асоціюються із утворенням двох держав із диктаторсько-фашистськими режимами. Мовець зазначає, що народи цих країн керувалися бажанням великих змін, які, на жаль, не пішли на користь суспільству. У такий спосіб автор висловлення застерігає американців від радикальних змін і звертається до політиків із проханням бути чесними зі своїм народом.

Найгарячіші точки на політичній мапі світу останні десятиріччя найчастіше спалахують на Близькому Сході. Однією з них є воєнний конфлікт в Іраку, який розпочався ще за часи правління Президента Дж. Буша і досі слугує прикладом невдалого (з погляду звичайного громадянина) втручання країн заходу в осередок мусульманського світу. Саме з цієї причини прескриптори наступних двох спонукань обережно висловлюють **заборону** на пряму інтервенцію і на знищення світського режиму правління на території Сирії, оскільки переконані, що подібні дії призведуть лише до Іракського варіанту:

I don't think we can have direct intervention. It could end up like Iraq [14].

You cannot negotiate with people who use blackmail to subdue you, kill your men if they do not join jihad and rape women who are not Muslim. ... Democracy does not exist in this region anywhere, but secular regimes should not be destroyed. West tried it in Iraq and now Iraq is in mess [14].

Автор наступного спонукання експлікує волевиявлення, спрямоване на те, щоб Американський уряд залишався осторонь від Сирійського конфлікту, для чого він згадує не тільки війну в Іраку, а ще й події у В'єтнамі:

Both the Iraq War and Vietnam War were huge mistakes and huge disasters for the USA and could have been avoided. I would like to see the USA try very, very hard to stay out of these endless black hole money pit wars around the world. And oh by the way, a Democrat (Kennedy) got us into Vietnam, and another Democrat (Johnson) escalated Vietnam [13].

Визнаючи названі війни помилками (*mistakes*) та бідами (*disasters*), мовець намагається підкріпити мотивацію свого спонукання. Крім того, згадування імен двох президентів Дж. Кеннеді та Л. Джонсона із визначенням їхньої партійної при-

належності є певним закидом на адресу кандидата в Президенти від демократів Х. Клінтон, чим адресант окреслює свої політичні вподобання і підштовхує своїх співвітчизників голосувати за кандидата від республіканців, а не за демократів, які можуть повторити помилки своїх попередників.

Аналогічний намір переконати владу у необхідності утримуватися від втягнення Британії до кровопролиття на території Близького Сходу має адресант наступного спонування, коли вживає сполучення алузійного характеру *the bloody battlefields of Afganistan* (кроваві поля битв Афганістану):

We cannot, sadly, travel back in time to stop the disastrous military adventures of the past. We can, however, learn from our history, and demand no further return of British soldiers to the bloody battlefields of Afganistan ... The history of this bloody conflict shows the west cannot win. The UK must refuse to become embroiled again [16].

Хоча здебільшого мовці згадують негативно-забарвлені історичні ситуації, позитивні прецеденти використовуються як **рекомендації** в мовленні електорату для спонування політиків до тих чи тих дій. Наприклад:

When Winston Churchill took over, he made winning the war the supreme purpose of the government. He shaped cabinet government accordingly by having a war cabinet in constant session, and here surely is the model for May to follow. ... A similar Brexit cabinet committee in constant session needs to be established to push the negotiations to a success, modelled on Churchill's war cabinet [15].

У наведеному фрагменті йдеться про спосіб діяльності Британського уряду, запропонованого У. Черчелем під час Другої Світової війни, коли було організоване постійне функціонування військового кабінету (*a war cabinet in constant session*) і перед яким було поставлено найважливіше завдання – перемога у війні. Адресант рекомендує сучасному Прем'єр-міністрові Британії Т. Мей наслідувати цей приклад та організувати подібний Брексіт-кабінет для успішного просування переговорів із Європою з приводу виходу Британії із Євросоюзу.

Вагоме місце в історії Британії займає діяльність першого Прем'єр-міністра жінки, Маргарет Тетчер, яка увійшла в історію під іменем Залізна леді. Спроби сучасного уряду Британії приватизувати систему охорони здоров'я викликають у свідомості пересічних громадян епоху приватизації багатьох сфер економіки за часи М. Тетчер, яка оцінюється мовцями негативно (*madness, destruction*) і тому слугує мотивом для вимоги скасувати законопроект про приватизацію системи охорони здоров'я:

Of course it would be madness for any government to hand over the whole NHS to insurance companies, or privatize it in the way that Margaret Thatcher privatized British Gas [17].

I'm scared that Cameron's Legacy will be the destruction of the NHS in the same way that Maggie sold Social Housing, Railways, Utilities [14].

Залишив слід у свідомості британців кровавий та жорстокий конфлікт, що відбувався на початку ХХ століття між Британією та Північною Ірландією. Адресант наступного висловлення використовує цю прецедентну історичну подію у якості застереження від біди, яка може статися на східній частині України, якщо не надати тим територіям російську мову, власне правління та нейтралітет:

There is only one possible path for peace in Ukraine: To give to Russian territories own language and administration and neutrality or they will become just another North Ireland [14].

Інший мовець, навпаки, апелює до Північно-Ірландського протистояння як до прикладу успішного вирішення територіальних конфліктів шляхом переговорів та виявлення волі до діалогу, підкреслюючи при цьому, що жорстокість з обох боків не мала жодних перспектив у розв'язанні проблеми:

I would remind my fellow British folk of the conflict in Northern Ireland and the atrocities carried out by both sides. Did violence stop violence? No. What has achieved progress was Mo Mowlam knocking heads together and a will for dialogue supported by the government [14].

Історія Радянського Союзу також слугує прикладом приреченості політичних утворень імперського характеру. Наприклад, *The EU is malignant. ... It grows like a tumour. It cannot be reformed any more than the Soviet Union could. It needs breaking up like the Soviet union before it destroys democracy in Europe* [18].

Переконаний у неможливості реформування Євросоюзу та вбачаючи у його функціонуванні загрозу демократії, адресант наведеної **вимоги** наполягає на розвалі ЄС подібно тому, як був розвалений Радянський Союз.

Головним політичним нащадком Радянського Союзу по праву вважають Росію, яка і на сьогоднішній день у свідомості англійськомовної спільноти асоціюється із державою, що не є взірцем демократичного правління та верховенства права. Зміст наступного спонування зумовлено побоюванням мовця щодо можливого перетворення Америки на іншу Росію, якщо Американська юрисдикція не буде залишатися на принципах поваги та захисту Конституції:

Despite all the ideological leanings that have crept into the American judiciary it has remained grounded in a reverend belief in the Constitution. Americans must be on guard to protect that institution or they will without question disintegrate into fascism and become just another Russia [19].

Позиція сучасної Росії як держави, що поспішно нарощує свій ядерний потенціал та активізує діяльність своїх субмарин у нейтральних водах, викликає у громадянина Америки спонування до жорстокого протистояння Америки із Росією на кшталт Кубинської кризи:

Time for some Cuban missile-style brinkmanship, methinks. Especially, since Russia has wisely been upgrading its nuclear arsenal in recent years ... [14].

Друга світова війна стала глибинним ресурсом для створення прецедентних явищ. Перемога суспільства над нацизмом як ідеологічним складником війни стає прикладом боротьби із іншими соціальними викликами, що здаються нездоланими. Так, адресант наступного висловлення тлумачить Іслам не як релігію, а як ідеологію, яку потрібно **заборонити** у той же спосіб, що був заборонений нацизм, не порушуючи при цьому конституцію:

Islam is not a religion. It is an ideology under the cover of Religion. We have banned Nazism ideology, we can ban Islam without breaking the constitution [20].

Події Великої французької революції та відома всім постреволюційна доля французької аристократії використовується мовцями у якості **погрози** для того, щоб змусити представників консерваторів піти з уряду, а також змінити систему розподілу доходів на користь пересічних громадян:

This lot have to go by whatever means. Perhaps July 1789 French style getting rid of would be to best effect [14].

It is worth remembering that a lot of the “welfare state” and driving force behind the philanthropy of the rich, and noblesse oblige was that it was seen as a good way to prevent revolution. Today’s ultra-wealthy run the risk of the French Aristocracy – push things too far, drive people to the point they have no stake in the continuance of the system, and it’s the guillotine [14].

Сучасна ситуація напружених відносин між ЄС та Росією актуалізують у свідомості наступного прескриптора досвід Фінляндії, яка мала на початку ХХ століття стан війни із Росією, внаслідок чого втратила частину своєї території, але з часом спромоглася досягти дружніх та поважливих стосунків та встановити взаємовигідну економічну співпрацю з цією країною:

... but Finland is able to maintain neutral, friendly and respectful position towards Russia. As a result they enjoy economic cooperation, they don’t feel threatened, and yet they don’t feel subservient to a much larger neighbor. If anything, other countries should learn from Finland how to build respectful relationships [14].

Переконаний у тому, що мирне співіснування держав може бути більш прибутковим ніж війна, адресант наступного висловлення **рекомендує** вирішити проблему постійного загострення військових дій на території Близького Сходу, скориставшись досвідом Ялтинської конференції, яка визначила диспозиції головних держав для завершення Другої світової війни, а для закріплення подібних мирових угод він рекомендує залучити ідеї успішного проекту відновлення повоєнної економіки Європи під назвою «План Маршалла».

The return of Russia on the scene brings memories of Yalta. A New Yalta could be a solution for the Middle East and the rest of the world, if it brings a “multilateral Marshall Plan”. Peace can be a much bigger business than war [13].

Усвідомлюючи той факт, що привнесення принципів демократії до країн арабського світу потребує часу та терпіння, адресант пропонує у своєму спонуканні скористатися не принципами Арабської весни, а Марокканською моделлю правління, яка, маючи статус монархії, гарантувала своєму народу обмежену автономію:

For a better model of how to govern an Arab country, look no further than Morocco, a Monarchy which grants its people limited autonomy [13].

Отже, розглянуті нами приклади свідчать про те, що прецедентна історична ситуація, що належить до сфери екстралінгвальных чинників, бере активну участь у формуванні спонукальної настанови англомовного електорату. Історія суспільства постає потужним джерелом для змістового насичення феномену прецедентності. Корпус історичних подій, релевантних досягненню комунікативно-практичної мети спонукання у політичній площині, представлено війнами, революціями, територіальними та ідеологічними конфліктами, способами їх улагодження, доленосними рішеннями відомих історичних осіб, а також долею різних держав. Застосування знань прецедентної історичної ситуації у мовленні електорату відіграє додаткову роль аргументації для переконання потенційного виконавця у необхідності реалізувати або утриматися від реалізації спонукуваної дії. Основними типами мовленнєвих актів, якими репрезентується спонукальна інтенція навколо ПІС є застереження, вимога, погроза, заборона, рекомендація. **Перспективою** дослідження вважаємо аналіз синтаксичних структур прагматичних різновидів спонукання, вибудованих на тлі прецедентної історичної ситуації.

Література:

1. Воробйова Т. В. Семантика прецедентних імен: національно-культурний компонент. *Мова і культура*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2003. Вип. 6. С. 119–127.
2. Джіоева А. А., Буцько Е. Д. Конструювання фемінінності і маскуліності в політичній комунікації. *Вестник РУДН, серія Теорія мови. Семантика*. 2015. № 4. С. 102–108.
3. Драбовська В. Лінгвокультурна специфіка прецедентних текстів: лексикографічний аспект (на матеріалі американського варіанта англійської мови). *Наукові записки. Випуск 105 (2). Серія: Філологічні науки (мовознавство): У 2 ч.* Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. С. 188–192.
4. Жарикова М. В. Прецедентные текстовые реминисценции в анекдоте. *Актуальні проблеми дискурсології: збірник тез доповідей*. Бахмут: ГПМ, 2017. С. 21–25.
5. Маслова В. А. Лингвокультурология: учебное пособие. Москва: Академия, 2001. 206 с.
6. Нахимова Е. А. Прецедентные имена в массовой коммуникации. ГОУ ВПО “Урал. гос. пед. ун-т”; Ин-т социального образования. Екатеринбург, 2007. 207 с.
7. Ребрій О. В., Ташенко Г. В. Прецедентні імена як проблема художнього перекладу. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Вип. 81. Філологічні науки*. Харків. 2015 (а). С. 273–280.
8. Ростова Е. Г. Использование прецедентных текстов в преподавании РКИ: цели и перспективы. *Русский язык за рубежом*. 1993. № 1. С. 7–26.
9. Слышкин Г. Г. Лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознании и дискурсе. Москва: Academia, 2000. 141 с.
10. Ставцева В. Ф. Історичні алюзії англомовного медіадискурсу США та способи їх перекладу українською мовою. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. Кропивницький: Видавництво «КОД», 2018. Випуск 164. С. 553–558.
11. Советский Энциклопедический Словарь: ред. А. М. Прохоров, М. С. Гиляров, Е. М. Жуков, Н. Н. Иноземцев, И. Л. Кнунянц, П. Н. Федосеев, М. Б. Хранченко. М.: Советская энциклопедия, 1981. 1600 с.
12. Холмогорцева І. С. Прецедентне ім’я як засіб актуалізації діалогічних відношень у Британській фольклорній п’єсі. *Вісник ХНУ № 1155*. 2015. С. 152–156.

Джерела ілюстративного матеріалу:

13. Economist URL : <https://www.economist.com/users/guest-snamios/comments>
14. Guardian URL: <https://www.theguardian.com/tone/comment>
15. Guardian URL : <https://www.theguardian.com/politics/2017/apr/17/theresa-may-needs-a-clement-attlee>
16. Guardian URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2017/aug/22/afghanistan-conflict-bloody-deaths-uk-us-trump>
17. Guardian URL : <https://www.theguardian.com/politics/2018/feb/04/risks-of-outsourcing-and-privatisation-laid-bare>.
18. Independent URL: <http://www.independent.co.uk/news/world/uk-edges-closer-to-eu-exit-as-america-crushed-in-bid-to-block-jean-claude-junckers->
19. New-York Times URL: <https://www.nytimes.com/2017/02/09/us/politics/appeals-court-trump-travel-ban.html?&target=comments&hp&action>.
20. Washington Post URL: <https://www.washingtonpost.com/world/belgian-authorities-missed-a-key-chance-to-gather-intelligence-on-attacks/2016/03/26>.